

DE LOKALE STAAT VAN HET ONDERWIJS IN UW GEMEENTE

2009

2

LEESWIJZER

Het is van belang dat u als gezamenlijke LEA-partners een M&E-plan LEA opstelt. De achtergronden hiervan staan beschreven in de voorafgaande brochure 'Blauwe Ogen. Uitleg'. In voorliggend deel van de Blauwe Ogen reeks beschrijven we een voorbeeld van een gemeentelijk Monitoring en Evaluatieplan: het plan van de fictieve gemeente Blauwburg. In dit plan worden het doel en de opzet van de lokale monitor beschreven en de spelregels afgesproken. De gemeente Blauwburg dient ter voorbeeld of als inspiratie voor uw eigen gemeente. De beoogde opsteller van het stuk is één van de LEA-partners: een beleidsmedewerker of een vertegenwoordiger van de schoolbesturen.

Het betreft hier een minimumvariant: een opzet die in principe in elke gemeente zou moeten kunnen worden uitgevoerd. Voor gemeenten die meer willen, kan deze opzet als basis dienen. Bij iedere paragraaf staat in een kader vooraf een korte instructie. In de lopende tekst staan de voorbeeldbeschrijvingen voor een lokaal M&E-plan.

INHOUDSOPGAVE

- 1 Inleiding 5
- 2 Scholen en jongeren 5
- 3 Voor- en vroegschoolse educatie 5
- 4 De brede school 5
- 5 Voortijdig schoolverlaten en verzuim 5
 - 5.1 Voortijdig schoolverlaten 5
 - 5.2 Verzuim 5
- 6 Schoolloopbanen 5
 - 6.1 Eindtoetsprestaties basisonderwijs 5
 - 6.2 Aantal zwakke scholen in het basis- en voortgezet onderwijs 5
 - 6.3 Slaagpercentages voortgezet onderwijs 5
 - 6.4 Uitval en voortijdig schoolverlaten 5
- 7 Conclusie en actiepunten 5

INLEIDING

De schoolbesturen, de gemeente Blauwburg en de kinderopvang zijn gezamenlijk aan de slag met een Lokale Educatieve Agenda. Dit zijn onderwijsthema's waar een gezamenlijke verantwoordelijkheid ligt. Begin 2008 zijn hierover de eerste afspraken gemaakt. De LEA Blauwburg is ingebed in een breder onderwijs- en jeugd-beleidskader: Jong in Blauwburg (2009-2012). Voorliggend is de eerste monitorrapportage: de stand van zaken in 2009. Jaarlijks zal een nieuwe versie worden opgesteld en worden besproken in het LEA-overleg. Daarbij staat de vraag centraal of de LEA Blauwburg op koers ligt gezien de doelstellingen en intenties of dat er wellicht beleidsaanpassingen nodig zijn.

In deze nulmeting wordt de uitgangssituatie van het onderwijs in beeld gebracht. De meting is uitgevoerd aan de hand van de drie belangrijkste beleidsthema's in Blauwburg:

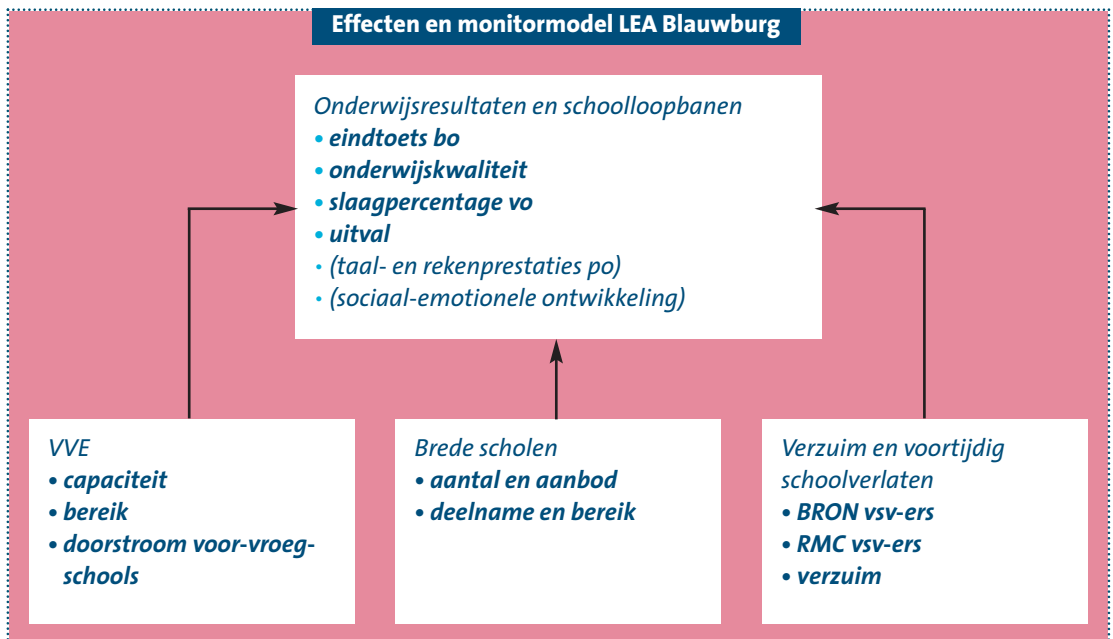
1. Voor- en vroegschoolse educatie;
2. Brede school/deelname jeugd;
3. Verzuim en voortijdig schoolverlaten.

Het uiteindelijke doel van de LEA is om bij te dragen aan goede schoolloopbanen van kinderen in onze gemeente. Die bijdrage is zowel gericht op de cognitieve als op de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. We presenteren ook een aantal gegevens over de prestaties van leerlingen en hun schoolloopbaan.

Naast de genoemde LEA-thema's zijn nog enkele andere thema's geformuleerd in Blauwburg, zoals Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, Veiligheid in en om de school en Sociale integratie en burgerschap. In overleg tussen gemeenten en schoolbesturen kunnen deze extra thema's in een vervolgfase ook aan de monitor worden toegevoegd.

Schematisch is de inhoud van de M&E Blauwburg de volgende:

Figuur 1 - Effectmodel LEA Blauwburg¹

¹ Vetgedrukt zijn de indicatoren die in deze voorbeeld-rapportages behandeld worden. De andere indicatoren zijn uitbreidingsmogelijkheden die in vervolfgaven aan bod komen.

SCHOLEN EN JONGEREN

Voordat we de gegevens per beleidsthema presenteren geven we enige achtergrondinformatie over de scholen en leerlingen in Blauwburg.

Scholen

Blauwburg kent de volgende onderwijsvoorzieningen:

- 25 scholen voor primair onderwijs, waarvan 1 sbo-school;
- 3 scholen voor voortgezet onderwijs;
- 1 school voor (voortgezet) speciaal onderwijs.

Er komen twee scholen uit de gemeente Blauwburg voor op de lijst met zeer zwakke scholen van de Inspectie van het Onderwijs.

Jongeren

In Blauwburg wonen circa 16.000 jongeren tussen de 0 en 25 jaar². De onderstaande tabel 1 geeft de verdeling over vijf leeftijdscategorieën weer voor de afgelopen twee schooljaren. Het aantal jonge kinderen (0-4 jaar) ligt ruim 20% lager dan de aantallen oudere kinderen. Dit betekent dat de instroom in het basisonderwijs op korte termijn beduidend gaat teruglopen.

Tabel 1 Aantal jongeren en leeftijdscategorieën*

	0 t/m 4 jaar	5 t/m 9 jaar	10 t/m 14 jaar	15 t/m 19 jaar	20 t/m 24 jaar	totaal aantal jongeren
2007/08	2.747	3.547	3.634	3.529	2.467	15.924
2008/09	2.752	3.542	3.659	3.554	2.492	15.999

* Peildata 1/10/07 en 1/10/08

Tabel 2 Deelnemers aan onderwijsvoorzieningen*

	peuterspeelzalen	bo	sbo	vo	(v)so/rec
2007/08	549	5.550	194	4.298	78
2008/09	468	5.556	203	4.328	88

* Peildata 1/10/07 en 1/10/08

Tabel 2 toont het aantal deelnemers aan onderwijsvoorzieningen³.

Het aantal deelnemers aan peuterspeelzalen is afgenomen. In de overige sectoren is het aantal leerlingen redelijk stabiel. In 2008/09 telt het primair onderwijs in totaal 5.556 leerlingen en het voortgezet onderwijs in totaal 4.328 leerlingen. Een beperkter aantal leerlingen bezoekt het sbo (203) en (v)so/rec (88).

In het kader van de onderwijsachterstandenbestrijding worden bo-leerlingen onderverdeeld naar leerlinggewicht, waarbij een onderscheid wordt gemaakt naar oude en nieuwe gewichten⁴.

Het percentage doelgroepleerlingen in onze gemeente bedraagt in totaal in 2008/09 31%, fors hoger dan het landelijk gemiddelde (18%). Blauwburg telt met name relatief veel allochtone doelgroepleerlingen. De invoering van de nieuwe regeling heeft als gevolg dat het percentage gewichtenleerlingen daalt (was 36% in 2007/08).

- 2 Gegevens bevolkingsregister gemeente Blauwburg.
- 3 Inclusief gegevens van peuterspeelzalen gemeente Blauwburg.
- 4 Met ingang van schooljaar 2006/07 geldt de nieuwe gewichtenregeling, beginnend met alle 4- en 5-jarigen in het basisonderwijs. Extra informatie wordt alleen nog toegekend op basis van het opleidingsniveau van de ouders, etniciteit speelt geen rol meer. De nieuwe gewichtenregeling basisonderwijs wordt gespreid over vier jaar ingevoerd. Tot 2009/10 bestaan zowel de 'oude' als de 'nieuwe' gewichten naast elkaar.

Tabel 3 *Leerlingen in het basisonderwijs Blauwburg naar gewicht⁵*

	oude gewichten			nieuwe gewichten			totaal aantal leerlingen
	o	o.25	o.9	o	o.3	1.2	
2007/08	2.006 (36%)	323 (6%)	1.202 (22%)	1.579 (28%)	149 (3%)	291 (5%)	5.550
2008/09	1.866 (34%)	238 (4%)	931 (17%)	1.987 (36%)	213 (4%)	321 (6%)	5.556

In het basisonderwijs is een kwart van de leerlingen van allochtone afkomst; in het voortgezet onderwijs geldt dit voor iets minder dan een

kwart van de leerlingen (23%). Het aandeel allochtone leerlingen in het (v)so bedraagt 17% en in het sbo 32%.

Tabel 4 *Blauwburgse leerlingen naar etniciteit, 2008/09⁶*

	autochtoon	allochtoon					TOTAAL
		Mar.	Tur.	Sur./Ant./Arub.	overig	totaal allochtonen	
bo	4.140 (75%)	366 (7%)	478 (9%)	297 (5%)	275 (5%)	1.416 (25%)	5.556 (100%)
sbo	138 (68%)	*	*	*	*	65 (32%)	203 (100%)
vo	3.329 (77%)	264 (6%)	305 (7%)	221 (5%)	209 (5%)	999 (23%)	4328 (100%)
(v)so	73 (83%)	*	*	*	*	15 (17%)	88 (100%)

* etniciteit niet bekend

5 Gegevens opgeteld van <http://oic.cfi.nl> (Onderwijs in cijfers).

6 Gegevens van www.statline.cbs.nl (CBS Statline).

VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE

Net als in de rest van Nederland wordt in Blauwburg veel geïnvesteerd in voor- en vroegschoolse educatie. Onderwijsachterstanden dienen zo vroeg mogelijk te worden bestreden. VVE in Blauwburg bestaat uit voorscholen (peuterspeelzalen) voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar en vroegscholen (basisscholen met VVE) voor kleuters in groep 1 en 2. De gemeente Blauwburg wil met VVE zoveel mogelijk kinderen bereiken met een kwalitatief goed programma. Het aanbod betreft in het voorschoolse deel een erkend VVE-programma voor vier dagdelen, uitgevoerd met dubbele bezetting. Het uiteindelijke doel is dat er in 2011 een 100% bereik is van de doelgroep. Verder is het doel dat minstens 90% van de peuters die een VVE-programma volgt in het voorschoolse, ook een VVE-programma op de basisschool volgt.

Bij de uitvoering van het VVE-beleid zijn de gemeente (afdelingen Onderwijs en Welzijn), de schoolbesturen en de scholen zelf en de peuterspeelzaalinstellingen betrokken.

Gebruik VVE-programma

Zeven van de elf peuterspeelzalen in Blauwburg bieden een 'gekwalificeerd' VVE-programma aan. In twee peuterspeelzalen wordt gewerkt met Piramide en vijf peuterspeelzalen maken gebruik van Puk & Ko. De overige vier peuterspeelzalen

werken niet met een VVE-programma. Op iedere groep is in ieder geval een vaste leidster met minimaal een mbo-opleiding aanwezig. Verder hebben de groepen waar geen VVE-programma wordt aangeboden ook een vrijwillige leidster en de groepen met VVE-programma een betaalde tutor. De vaste leidsters op de VVE-groepen hebben allemaal een specifieke training gevolgd.

In totaal zijn er zeven VVE-peuterspeelzalen met 172 plaatsen voor doelgroeppeuters. In 2008/09 waren de beschikbare plaatsen op de peildatum (oktober) vrijwel volledig bezet (98%).

Bereik van doelgroeppeuters en -kleuters

In 2008/09 bereikten de voorscholen 45% van de doelgroeppeuters en de vroegscholen 75% van alle doelgroepkleuters. Het bereik van de doelgroep is iets toegenomen ten opzichte van 2007/08, echter niet veel.

Doorstroom van voorschools naar vroegschool

Op één na hebben alle peuterspeelzalen contact met een basisschool. De peuterspeelzalen met een VVE-programma werken het nauwst samen met basisscholen. De basisscholen die met deze peuterspeelzalen samenwerken, bieden de vroegschoolse variant van het betreffende VVE-programma aan. In 2008/09 stroomt 80% van

Tabel 5 Bereik doelgroeppeuters en -kleuters aan VVE-programma

	peuters			kleuters		
	aantal deelnemers	totaal aantal doelgroepkinderen	bereik	aantal deelnemers	totaal aantal doelgroepkinderen	bereik
2007/08	161	ca. 374	43%	308	ca. 428	72%
2008/09	168	ca. 374	45%	321	ca. 428	75%

Tabel 6 Doorstroom van voorschools naar vroegschool

	% doorstroom
2007/08	76%
2008/09	80%

de kinderen die hebben deelgenomen aan een voorschools VVE-programma door naar een VVE-basisschool. Vorig jaar lag dit percentage op 76%.

De gemeente Blauwburg heeft sinds 2008/09 twee brede basisscholen en één brede school voor voortgezet onderwijs. Daarnaast is er nog een derde brede basisschool in ontwikkeling. Uitgangspunt bij alle brede scholen in Blauwburg is het dorpspleinconcept, waarbij de brede school naast onderwijs ook sport en cultuur, schoolmaatschappelijk werk, bibliotheek en zo mogelijk ook buurthuisfuncties moet integreren. De gemeente vervult hierin de regierol.

Blauwburg streeft naar een gevarieerd en toegankelijk aanbod voor alle leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs en ouders en wijkbewoners. In 2010 moet met de na- en buitenschoolse activiteiten in de brede scholen minimaal 50% van de leerlingen en 25% van de ouders en wijkbewoners worden bereikt.

Aantal brede scholen

Tabel 7 Aantal brede scholen in het primair en voortgezet onderwijs

	po	vo
2007/08	1	1
2008/09	2	1

Het aantal gerealiseerde brede scholen in het primair onderwijs ligt in schooljaar 2008/09 op twee. De derde brede basisschool zal volgend schooljaar van start gaan. Er is één brede school in het voortgezet onderwijs. Er zijn op dit moment geen plannen om dit aantal uit te breiden.

Aanbod van activiteiten binnen de brede scholen

Op de brede scholen werden in schooljaar 2008/09 de volgende categorieën activiteiten aan leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs aangeboden:

Tabel 8 Activiteitenaanbod voor leerlingen in de brede scholen in Blauwburg (2008/09)

	po	vo
Educatief	X	X
Cultureel		X
Sport en Spel	X	X
Sociale Competentie		X
Tussenschoolse opvang	X	
Buitenschoolse opvang	X	
Zorg		X

Het aanbod voor ouders en wijkbewoners beperkt zich op alle brede scholen vooralsnog tot de mogelijkheid tot het gebruik van de sportzaal.

Percentage bereik van de doelgroepen

Met het activiteitenaanbod van de brede scholen wordt in schooljaar 2008/09 in het po 62% van de leerlingen bereikt en in het vo 50%. Van de ouders neemt 15% in het po en 10% in het vo deel aan activiteiten, vooral op sportgebied. Het bereik van de buurtbewoners is nog niet in beeld. Ten opzichte van het schooljaar 2007/08 is het bereik van de doelgroepen toegenomen.

Tabel 9 *Percentage bereik van naschoolse activiteiten op de brede scholen in het po en vo*

	po			vo		
	leerlingen	ouders	buurt	leerlingen	ouders	buurt
2007/08	49%	4%	–	44%	5%	–
2008/09	62%	15%	*	50%	10%	*

* nog niet in beeld.

VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN EN VERZUIM

Voortijdig schoolverlaten staat hoog op de educatieve agenda in Blauwburg. De gemeente heeft samen met andere partijen een aantal doelstellingen geformuleerd om voortijdig schoolverlaten in het vo en mbo verder terug te dringen. In 2008 hebben het Ministerie van OCW, de RMC-regio Blauwburg, vrijwel alle vo-scholen uit de regio en het regionale opleidingscentrum hiertoe een convenant getekend om voortijdig schoolverlaten in de periode 2008-2012 jaarlijks met 10% te verminderen (in totaal met 40%). Daarnaast wil Blauwburg een 100% doorstroom van vmbo naar mbo (of het havo) in 2010.

Definities voortijdig schoolverlaten

RMC

Volgens de landelijk geldende RMC-definitie zijn vsv-ers jongeren tussen de 12 en de 23 jaar die zonder startkwalificatie het voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs verlaten⁷. De RMC-telsystematiek brengt het aantal nieuwe vsv-ers in het afgelopen jaar in kaart, waarbij rekening wordt gehouden met tussentijdse uitval. We noemen dit de *RMC vsv-ers*.

BRON

In de nieuwste onderwijsnummerrapportages van het Ministerie van OCW wordt bij het vaststellen van het aantal vsv-ers uitgegaan van het Basisregister onderwijs (BRON) van CFI, waarbij een vergelijking wordt gemaakt van leerlingen

op twee peildata (01/10 van schooljaar t en 01/10 van schooljaar t+1). De leerlingen die op de tweede peildatum ontbreken, en die op dat moment geen opleiding volgen en geen startkwalificatie hebben, worden als voortijdig schoolverlater beschouwd. We noemen dit de *BRON vsv-ers*. Tussentijdse uitvallers die het jaar daarop weer instromen blijven hier dus buiten beeld.

Zowel in de RMC-rapportages als bij de nieuwe landelijke telsystematiek gaat het alleen om 'nieuwe' vsv-ers; de 'oude' gevallen blijven buiten zicht.

5.1 VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN

In Blauwburg zijn 10.074 leerplichtige jongeren in de leeftijd van 5 tot 18 jaar. Het verminderen van het aantal voortijdig schoolverlaters is een belangrijk aandachtspunt en wordt in een regionale aanpak uitgevoerd (de RMC-functie).⁸

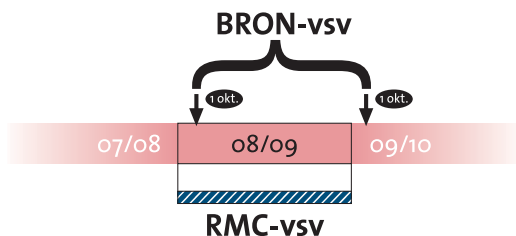
BRON voortijdig schoolverlaters⁹

Blauwburg heeft een regionaal convenant afgesloten om het voortijdig schoolverlaten te verminderen. Doelstelling is het aantal voortijdig schoolverlaters met 40% te verlagen over vier jaar tijd: in de periode tussen 2008 en 2012. Dit wordt berekend op basis van het landelijke BRON-bestand, waarvan de berekening verschilt van die van de RMC (zie hierboven).

Tabel 10 Voortijdig schoolverlaten (BRON)

	Blauwburg	Regio	Nederland
2007/08	218 (4,9%)	1.373 (5,0%)	48.796 (3,7%)
2008/09	207 (4,7%)	1.297 (4,7%)	43.428 (3,6%)

- 7 Een startkwalificatie is een mbo-diploma op niveau 2 of een havo- of vwo-diploma.
- 8 De RMC-regio (regio 44) bestaat uit de gemeenten Den Blauw, Blauwburg, Blauwsloot en Blauwdam, met Den Blauw als centrumgemeente.
- 9 Gegevens www.aanvalopschooluitval.nl → feiten, cijfers en onderzoek.

Het percentage BRON vsv-ers is afgenomen van 4,9% naar 4,7% en wijkt daarmee niet af van het regionale percentage voortijdig schoolverlaters volgens de BRON-definitie. Het percentage BRON vsv-ers in Blauwburg ligt nog wel boven het landelijke gemiddelde.

Het aantal BRON vsv-ers is gedaald met 11, ofwel 5%. De doelstelling van 10% daling is dit jaar – in tegenstelling tot de landelijke ontwikkeling (11% afname) – niet gehaald.

RMC voortijdig schoolverlaters

Volgens de RMC-definitie is er ook een daling te zien in het totale aantal voortijdig schoolverlaters in Blauwburg (van 259 in 2007/08 naar 233 in 2008/09). Deze daling is vooral te danken aan een afname van het aantal vsv-ers in het vo (van 110 naar 95).

Het percentage herplaatsten lijkt in het vo iets toe te nemen (van 39% in 2007/08 tot 44% in 2008/09). In het mbo ligt het aandeel herplaatsten sinds 2008/09 op circa een kwart. Het totaal percentage herplaatsten is van 32% naar 33% gegaan; een heel kleine vooruitgang.

Percentage doorstroom van vmbo naar vervolgopleiding (mbo, havo)

Het aandeel leerlingen dat na het behalen van een vmbo-diploma doorstroomt naar een vervolgopleiding is toegenomen van 81% in 2007/08 naar 92% in 2008/09. Het merendeel van de leerlingen kiest voor het mbo, en daarbinnen voor de beroepsopleidende leerweg (bol) (69% in 2008/09). Een groeiend aantal leerlingen kiest na het vmbo (t) voor het havo (15% in 2008/09). Dit komt overeen met de landelijke trend.

5.2 VERZUIM

Naast de RMC-gegevens is het ook relevant om de meldingen bij de afdeling Leerplicht in beeld te brengen. Dit betrof in het schooljaar 2008/2009 289 leerplichtige leerlingen uit het po, vo en mbo¹⁰, waarvan er in totaal 161 verzuimproblemen kenden:

- vervangende leerplicht (11)
- vrijstellingen (11)
- ongeoorloofd verzuim (139)¹¹.

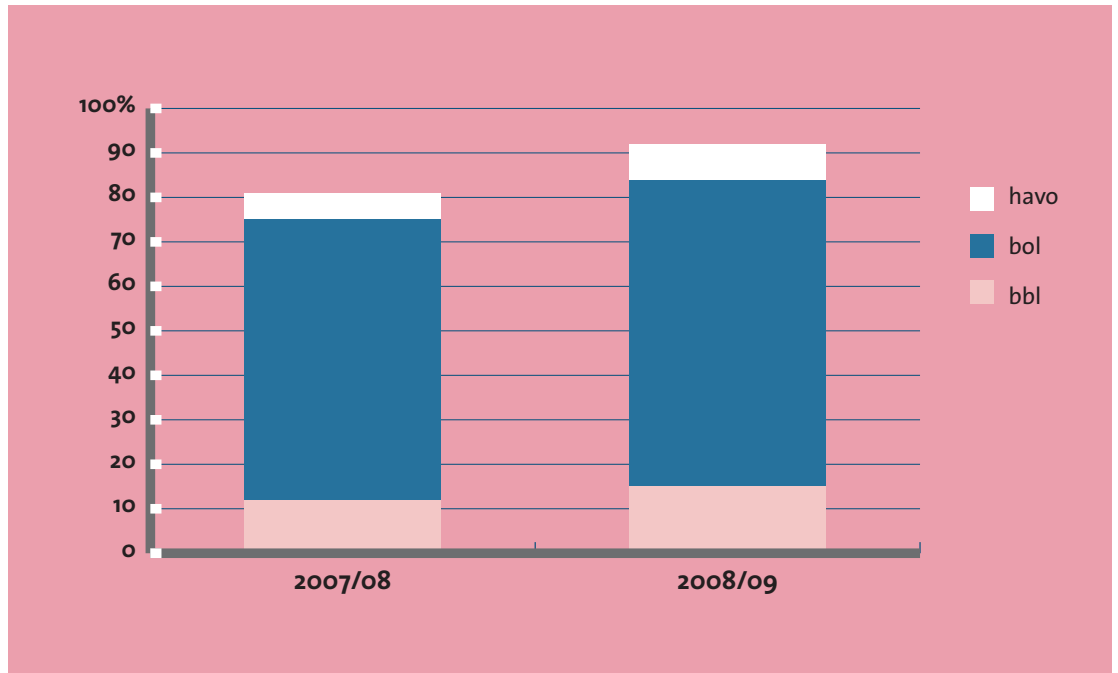
Tabel 11 Voortijdig schoolverlaten (RMC) en doorstroom

	type	absoluut aantal	aantal herplaatsten	% herplaatsten
2007/08	vo	110	43	39%
	mbo	149	39	26%
	totaal	259	82	32%
2008/09	vo	95	42	44%
	mbo	138	36	26%
	totaal	233	78	33%

10 Het is momenteel nog niet mogelijk om een onderscheid te maken naar het aantal meldingen uit po, vo en mbo.

11 Leerplichtzaken overzicht schooljaar 2007/2008 (Gemeente Blauwburg, 2008).

Figuur 2 Doorstroom van vmbo-gediplomeerden naar havo en mbo, 2007/08 - 2008/09 (schoolpopulatie, %)¹²

Ten opzichte van vorig jaar is dit een verlaging van 15 meldingen.

Vanaf 2010 wordt een nieuw landelijk systeem ingevoerd waarbij de scholen het verzuim bij de IB-Groep gaan melden. Binnen de gemeente Blauwburg wordt monitoring opgezet met betrekking tot ongeoorloofd verzuim.

¹² Gegevens IB-Groep en/of <http://oic.cfi.nl>.

Het uiteindelijke doel van de LEA Blauwburg is het zo goed mogelijk laten verlopen van de schoolloopbanen van de jongeren uit de gemeente. We beschrijven daarom enkele indicatoren op dit vlak: de eindtoetsprestaties basisonderwijs; het aantal zwakke scholen in het basis- en voortgezet onderwijs; de slaagpercentages voortgezet onderwijs; en uitval en voortijdig schoolverlaten.

6.1 EINDTOETSPRESTATIES BASISONDERWIJS

Hoe presteren de Blauwburgse leerlingen op de Cito-eindtoets? Om rekening te houden met het relatief grote aandeel achterstandsl leerlingen in de Blauwburgse leerlingpopulatie splitsen we de scholen uit naar de zogenaamde Cito-groepen¹³. Vervolgens vergelijken we de schoolscores van Blauwburgse basisscholen met de landelijke scores van qua leerlingpopulatie ‘vergelijkbare’ scholen. In tabel 12 staat deze vergelijking. Hierin wordt tevens het verschil aangegeven tussen de Blauwburgse schoolscores en het landelijk gemiddelde per Cito-groep. Een positief verschil betekent dat de Blauwburgse schoolscore hoger is dan het landelijk gemiddelde en een negatief verschil dat de Blauwburgse score lager ligt dan het landelijk gemiddelde.

Overall ligt de gemiddelde score van de Blauwburgse leerlingen ruim drie punten onder het landelijke gemiddelde. Dit is vooral te wijten aan

de slechtere scores van de scholen in Cito-groep 6 en 7 (scholen met overwegend allochtone achterstandsl leerlingen). Deze scholen scoren onder het landelijke gemiddelde van vergelijkbare scholen. In Cito-groep 1 en 2 scoren de Blauwburgse scholen boven dan het landelijke gemiddelde van vergelijkbare scholen.

6.2 AANTAL ZWAKKE SCHOLEN IN HET BASIS- EN VOORTGEZET ONDERWIJS

Sinds augustus 2007 voert de Inspectie van het Onderwijs risicogericht toezicht uit in het basis- en voortgezet onderwijs. Hiertoe onderzoekt de inspectie jaarlijks of er risico’s zijn voor de kwaliteit van het onderwijs. De inspectie kijkt hiervoor naar opbrengsten (bijv. eindtoets basisonderwijs, examenresultaten, in-, door-, en uitstroomgegevens); signalen (o.a. klachten en (negatieve) berichtgevingen in de media) en jaarstukken (schoolgids en financiële stukken).

In tabel 13 staat een overzicht van het meest recente oordeel van de Inspectie van het Onderwijs over de basisscholen in Blauwburg. Het merendeel van de basisscholen presteert goed en staat onder basistoezicht. Bij twee van de 25 basisscholen heeft de Inspectie van het Onderwijs het toezicht geïntensiveerd vanwege geconstateerde belangrijke tekortkomingen op het gebied van kwaliteit (‘zeer zwakke scholen’). De kwaliteit van twee vo-scholen wordt als goed

13 Het Cito deelt scholen op basis van de leerlingpopulatie in zeven groepen in:
 groep 1: scholen met 100% 1.00-leerlingen;
 groep 2: scholen met 76 tot en met 99% 1.00-leerlingen (=scholen met voornamelijk 1.00-leerlingen);
 groep 3: scholen met 51 tot en met 75% 1.00-leerlingen (=scholen met overwegend 1.00- en een niet te verwaarlozen deel 1.25-leerlingen);
 groep 4: overige scholen met minder dan 26% 1.90-leerlingen (=scholen met meestal een meerderheid 1.25-leerlingen);
 groep 5: scholen met 26 tot en met 50% 1.90-leerlingen (=gemengde scholen);
 groep 6: scholen met 51 tot en met 75% 1.90-leerlingen (= scholen met overwegend 1.90-leerlingen);
 groep 7: scholen met meer dan 76% 1.90-leerlingen (= scholen met voornamelijk 1.90-leerlingen).

Tabel 12 Blauwburgse en landelijke schoolscores Cito-eindtoets uitgesplitst naar Cito-groep, 2007/08

Cito-groep	aantal basis-scholen*	gemiddelde score ¹⁴	landelijk gemiddelde ¹⁵	verschil met landelijk gemiddelde
1 (100% 1.0 leerlingen)	2	540,6	537,3	3,3
2	3	538,4	536,1	2,3
3	2	534,4	534,5	-0,1
4	3	532,1	532,6	-0,5
5	4	531,9	532,5	-0,6
6	4	527,9	530,7	-2,8
7 (> 76% 1.9-leerlingen)	6	526,8	529,2	-2,4
totaal	24	531,7	534,9	-3,2

* Exclusief 1 sbo-school.

beoordeeld. Er zijn bij deze geen aanwijzingen dat er belangrijke tekortkomingen zijn in de kwaliteit van het onderwijs. Eén school komt de wet- en regelgeving niet geheel na en staat onder verscherpt toezicht naleving.

6.3 SLAAGPERCENTAGES VOORTGEZET ONDERWIJS

In figuur 3 presenteren we van de leerlingen op de Blauwburgse vmbo-scholen de slaagresultaten over de meest recente schooljaren 2006/07 en 2007/08, met daarnaast de landelijke vergelijkingsgegevens.

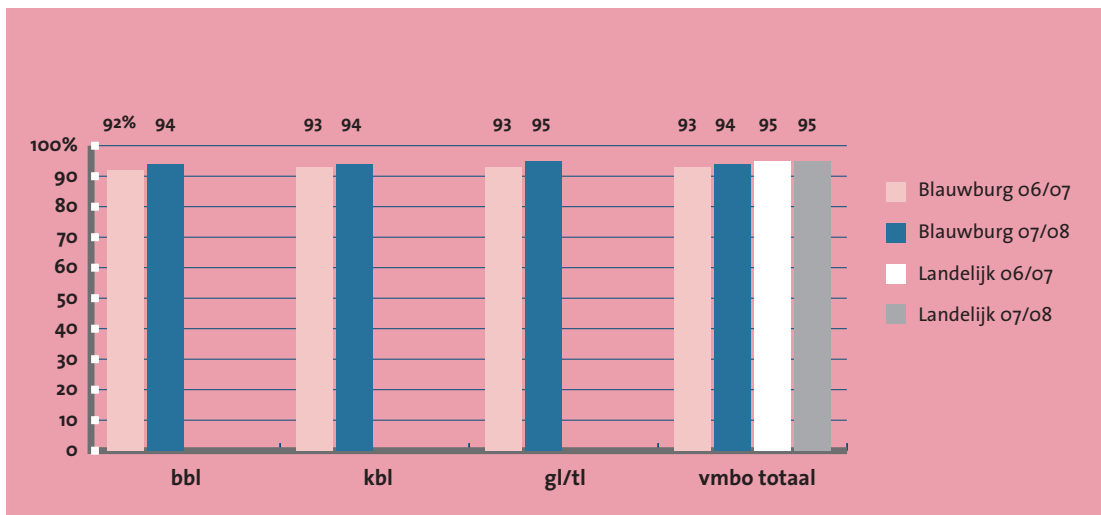
Tabel 13 Oordeel inspectie over Blauwburgse onderwijs (2008/09)¹⁶

	aantal basisscholen	aantal vo-scholen
Basistoezicht	22	2
Aangepast toezicht naleving	-	1
Aangepast toezicht kwaliteit	-	-
Aangepast toezicht kwaliteit en naleving	-	-
Aangepast toezicht zeer zwakke kwaliteit	2	-
Aangepast toezicht zeer zwakke kwaliteit en naleving	-	-
Totaal	25	3

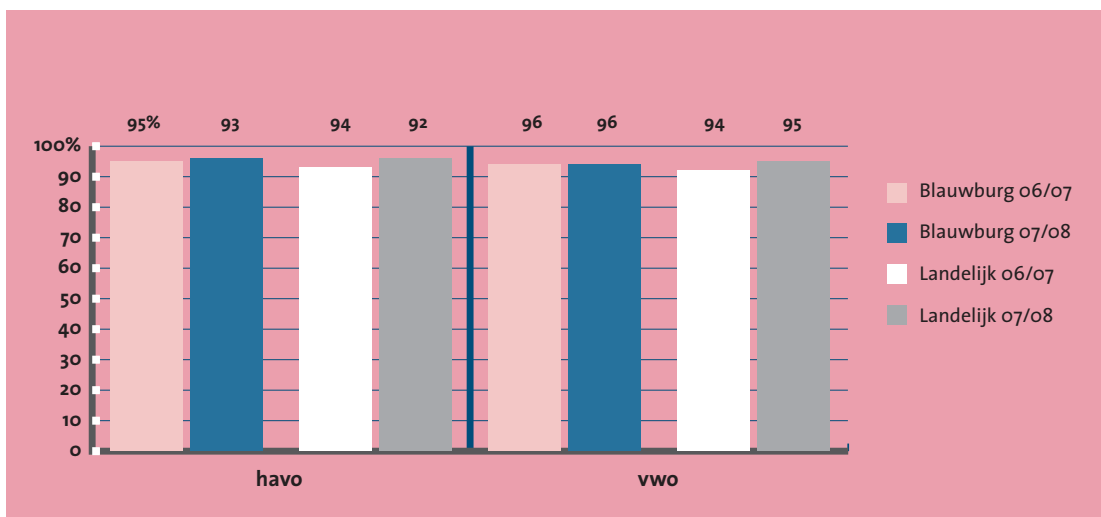
* Exclusief 1 sbo-school.

- 14 Gegevens van Schoolrapport B van de Cito-uitslagen van de scholen.
- 15 De landelijk gemiddelde scores per Cito-groep op schoolniveau zijn op te vragen bij Cito.
- 16 Gegevens van http://www.onderwijsinspectie.nl/nl/home/Algemeen/zoeken/Zoek_op_scholen

Figuur 3 Slaagpercentages vmbo, Blauwburg naar leerweg en landelijk totaal (schooljaar 2006/07 en 2007/08)¹⁷

Figuur 4 Slaagpercentages havo en vwo, Blauwburg (schooljaar 2007-08) en landelijk¹⁸

¹⁷ Gegevens van <http://oic.cfi.nl> (examenresultaten > kwaliteitsindicatoren).

¹⁸ Gegevens van <http://oic.cfi.nl> (doorstroomgegevens havo en vwo).

Het slaagpercentage voor het vmbo (totaal) ligt iets onder het landelijk gemiddelde, maar er is de laatste twee schooljaren wel sprake van een stijgende lijn bij alle leerwegen.

De slaagpercentages voor havo en vwo liggen in Blauwburg iets boven het landelijke gemiddelde.

6.4 UITVAL EN VOORTIJDIG SCHOOLVERLATEN

Zie de informatie in hoofdstuk 5.

CONCLUSIE EN ACTIEPUNTEN

Conclusies

In deze notitie is de lokale staat van het onderwijs in de gemeente Blauwburg op een aantal beleidsthema's in kaart gebracht. De voortgang in het beleid wordt de komende jaren verder gevolgd. De resultaten van deze monitor worden gepresenteerd in een jaarlijkse rapportage over 'De lokale staat van het onderwijs' in Blauwburg.

Wat zijn de hoofdpunten uit de huidige meting (2008/09)?

- Gezien het dalend aantal 0-4-jarigen in Blauwburg zal de instroom in het basisonderwijs de komende jaren aanzienlijk verminderen.
- Het doelgroepbereik van de voorschoolse VVE-voorzieningen (peuterspeelzalen) ligt momenteel op circa 45% en is nauwelijks toegenomen. Voor de vroegschoolse VVE-voorzieningen liggen de deelnamegegevens momenteel op 75%. Ten opzichte van vorig jaar is sprake van een heel lichte stijging. De doorstroom van een voorschools VVE-programma naar een VVE-basisschool ligt op 80%.
- Blauwburg heeft twee brede scholen in het basisonderwijs en één in het voortgezet onderwijs. De brede scholen zijn deels nog in ontwikkeling. Zo'n 60% van de bo- en 50% van de vo-leerlingen neemt deel aan het naschoolse aanbod. Met name het activiteitenaanbod voor ouders en wijkbewoners moet nog worden uitgebreid.
- Het RMC-voortijdig schoolverlaten lag in 2008/2009 op 233 jongeren, waarvan een derde in het onderwijs werd herplaatst.
- De doelstelling van 10% afname (BRON vsv-ers) is het afgelopen jaar niet gehaald: 5%.
- De schoolscores op de Cito-eindtoets liggen in 2008/09 ruim drie punten onder het landelijk gemiddelde. Met name de scholen met veel allochtone achterstandsleerlingen scoren relatief wat lager, ook ten opzichte van vergelijkba-

re scholen. Twee scholen worden door de Inspectie van het Onderwijs als zeer zwak beoordeeld.

- De slaagscores voor havo en vwo liggen iets boven het landelijk gemiddelde, die voor het vmbo iets daaronder.

Acties

1. In het basisonderwijs en in het lokaal beleid zullen we rekening moeten houden met een geleidelijke forse daling van het aantal leerlingen. Dit zal consequenties hebben voor diverse basisscholen. Wat betreft het lokaal beleid betekent dit ook minder doelgroep leerlingen, minder VVE-aanbod nodig, e.d. We zullen daarop anticiperen.
2. Het bereik van doelgroep leerlingen in het vroegschoolse deel is goed, in het voorschoolse redelijk, maar het bereik zal verder omhoog moeten richting de 100%. We gaan maatregelen nemen om ook de laatste groep niet-deelnemers te bereiken en de doorstroom van voorschools naar vroegschool te verhogen.
3. Blauwburg heeft enkele brede scholen (2 bo, 1 vo). De komende jaren wordt dit aantal iets uitgebreid. De huidige brede scholen gaan het activiteitenaanbod voor ouders en wijkbewoners uitbreiden.
4. Het voortijdig schoolverlaten moet verder worden teruggedrongen om de doelstellingen te behalen. De aanpak zal worden geïntensiveerd. Met het mbo worden hierover nieuwe afspraken gemaakt.
5. Het is belangrijk meer zicht te krijgen op welke onderdelen van de Cito-eindtoets de leerlingen op de zwakscorende scholen laag presteren. Vervolgens kunnen de scholen op zoek gaan naar mogelijke verklaringen en gericht gaan werken aan verbeteringen.
6. Het is van belang dat de twee basisscholen die door de inspectie als zeer zwak zijn beoor-

deeld samen met de schoolbesturen hard werken aan het versterken van de kwaliteit. Zij kunnen daarbij wellicht hun voordeel doen met ervaringen van sterke scholen met een vergelijkbare leerlingpopulatie in vergelijkbare wijken. Daarnaast is actie nodig bij de voorschool die de wet- en regelgeving niet geheel nakomt.

De Blauwe Ogen reeks is bedoeld voor gemeenten, schoolbesturen en andere LEA-partners.

De serie gaat over de opzet en uitvoering van monitoring en evaluatie van de Lokale Educatieve Agenda. Deze reeks bestaat uit vier publicaties. In **Blauwe Ogen 0. Uitleg** worden de hoofdlijnen uitgelegd. In de andere delen van de reeks vindt u praktische voorbeelden die u kunt gebruiken bij uw M&E LEA:

- **Blauwe Ogen 1** bevat een M&E-plan.
- **Blauwe Ogen 2** bevat een rapportage waarin de Lokale Staat van het Onderwijs in beeld gebracht wordt en waarin getallen worden teruggekoppeld naar beleid.
- **Blauwe Ogen 3** gaat over de evaluatie van uw LEA-beleid. Hiervoor heeft u onder andere monitorgegevens nodig.

Eerdere uitgaven over monitoring en evaluatie van de LEA zijn:

- *Blauwe Ogen, monitoring en rekenschap in het Lokaal Onderwijsbeleid* (2006). Utrecht: Oberon.
- *De LEA-monitor, een voorbeeldenrapportage* (2008). Utrecht: Oberon.

Alle uitgaven zijn ook terug te vinden op www.delokaleeducatieveagenda.nl.

ISBN 978 90 77737 47 7

Oberon

COLOFON

TEKST: W. DE WIT, M. HULSEN, A. DONKERS EN E. VAN AARSEN (OBERON) • VORMGEVING: CAS DE VRIES, DVADA, UTRECHT • DRUK: USP BV, UTRECHT • FOTO VOORKANT MAP: SIJMEN HENDRIKS

© Oberon, 2009

Niets van deze uitgave mag verveelvoudigd worden, op wat voor wijze dan ook, of opgeslagen worden in een gegevensbestand zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.